

Kanon Muzykoteki Szkolnej: 133 utwory, które warto znać

Czy zawsze trzeba zaczynać od Bacha? Niekoniecznie. Ważne by zacząć i czerpać radość ze słuchania. Prezentujemy przewodnik po najważniejszych utworach muzyki europejskiej od średniowiecza aż po współczesność. Zgromadziliśmy ponad 130 kompozycji, opisali je dla nas eksperci: muzykolodzy i dziennikarze muzyczni. Całość dostępna pod adresem: muzykotekaszkolna.pl/kanon.

Ponad tysiąc lat tradycji tzw. muzyki poważnej, to niezliczona ilość kompozytorów i ich dzieł, my wybieramy te najważniejsze i wyjaśniamy, dlaczego warto je znać.

Teraz można ich posłuchać i przeczytać krótką charakterystykę, która pomoże odróżnić średniowieczną pieśń rycerską od współczesnej arii, barokowe *concerto grosso* od romantycznej symfonii, a także sonatę **Mozarta** od suity **Bacha**. Świat muzyki poważnej można odkrywać chronologicznie lub według własnych upodobań. Tym, którzy lubią **Czajkowskiego**, polecimy **Rachmaninowa**, zainteresowanym matematyczną precyzją i skomplikowaną strukturą polecimy **Bacha** i ... **Weberna**.

Wśród kompozytorów, których dzieła prezentujemy w zbiorze, znajdują się najważniejsze nazwiska: **Palestrina, Vivaldi, Bach, Haydn, Mozart, Beethoven, Czajkowski, Brahms, Szostakowicz, Strawiński, Messiaen** i wielu innych...

Dokładna lista 133 dzieł i ich autorów dostępna jest [pod tym adresem](#).

Układanie Kanonu jest zawsze działaniem ryzykownym. Jak bowiem zamknąć historię muzyki europejskiej w 130 utworach? W zasadzie to niemożliwe. Nasz Kanon jest próbą rozpoczęcia dyskusji na ten temat. Znalazły się w nim wielkie dzieła, ale i takie, które biją rekordy popularności, choć przez samych kompozytorów były traktowane marginalnie. Albo ich autorstwo jest... wątpliwe, jak w przypadku utworu **Bacha *Toccatą i Fugą d-moll***.

Ten najpopularniejszy utwór organowy Bacha stał się przedmiotem gorącej dyskusji, ponieważ część badaczy podaje w wątpliwość jego autorstwo. Nie ma jednak żadnych dowodów na to, że utwór napisał ktoś inny.

Innym przykładem utworu, który uważany jest za kanoniczny, ale nie był pisany z takim zamierzeniem jest ***Karnawał zwierząt Camille'a Saint-Saënsa***.

Utwór powstał, by rozbawić przyjaciół kompozytora. Gdy jednak usiłowano go namówić na zaprezentowanie dzieła szerszej publiczności, kategorycznie odmówił, twierdząc, że to muzyczny „wygłup”, który zaszkodzi jego reputacji. Saint-Saëns pozostał nieugięty aż do śmierci.

Również **Samuel Barber, autor *Adagio*** nie był zadowolony ze swojego utworu. Jednak jego popularność przyćmiła wszystkie inne dokonania Amerykanina.

W 2004 roku *Adagio* Barbera zyskało tytuł „najsmutniejszego utworu muzyki klasycznej” w rankingu słuchaczy radia BBC, a Nicolas Słonimski nazwał je wręcz „muzyką pogrzebową”. Istotnie, *Adagio* rozbrzmiewało na pogrzebach ważnych osobistości, m.in. prezydentów Franklina D. Roosevelta i Johna F. Kennedy’ego, księcia Monaco Rainiera III czy Alberta

Einsteina. Bardzo często pojawia się w ścieżkach dźwiękowych filmów, najczęściej w sytuacjach żałobnych...

W przypadku Kanonu Muzykoteki Szkolnej znaczenie mają nie tylko nazwiska kompozytorów i ich dzieła, ale również nazwiska wykonawców.

Dzieła, które trafiły do kolekcji, interpretują znakomici artyści. Wśród dyrygentów znajdziemy: **Stanisława Skrowaczewskiego, Jerzego Semkova czy Antoniego Wita**, solistów: **Jakuba Jakowicza, Piotra Anderszewskiego, Andrzeja Hiolskiego, Kaję Danczowską**, a orkiestry to m.in.: **Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia, orkiestra Sinfonia Varsovia czy Orkiestra Filharmonii Narodowej**.

Zapraszamy w podróż po muzyce poważnej – bez obowiązkowej trasy, za to z wieloma drogowskazami.

www.muzykotekaszkolna.pl/kanon

Udostępnione utwory pochodzą ze zbiorów **Polskiego Radia** i zostały zdigitalizowane w ramach [Programu Wieloletniego Kultura](#) .